

Ese detrei ori in sepietmana: Mercuri-a, Vinerri-a si Domineo'a, candu o odla in-tréga, candu numai diimetate, adeca dupa momentulu impregiurariloru.

Pretulu de prenumeratiune:

<i>pentru Austria:</i>	
pe anu întregu	8 fl. v. a.
„ diimetatu de anu	4 „ „ „
„ patrariu	2 „ „ „
<i>pentru Romania si strainetate:</i>	
pe anu întregu	16 fl. v. a.
„ diimetate de anu	8 „ „ „
„ patrariu	4 „ „ „

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespun-dinti a-i nostri, si d'adepulsi la Redactiune: **Josefstadt, Langegasse Nr. 43**, unde suntu a ee adresá si corespondintiele, ce pri-vesou Redactiunea, administratiunea si su-ditur'a; cate vorfi nefrancate, nu se vor primí, éra cele anonime nu se vor publicá.

Pentru *anuncie* si alte comunicatiuni de in-teresu privatu — se respunde cate 7 cr. de linie repetirile se facu cu pretlu scadiutu. Pretulu timbrului cate 30 cr. pent. una data, se antecipa.

Viena 7/19 septb. 1868.

Legalitati, legitimatii, si o multime de alti termini de panur'a acestor'a, se jocau pre budiele diplomatiloru europeni din seculu ce pasá, se pronuntau prin drepturile publice si prin tratatele internatiunali.

In fapta inse acesti termini si aceste devise nu erau de catu unu velu cu care se legau ochii popóraloru, ca bietele de ele se nu-si véda a loru trista decadintia, séu vediendu se nu precépa caus'a raneloru si suferintieloru ce le portau sub jugulu feudalismului tiranicu, ci remanendu intru indiferentismu si fatalismu se-si dica in sefe: bagu de séma cá legea asié va fi vouindu!

Pana in catu apesarea timpesce preceperea unui poporu, sunt multime de dovedi la diferite popóra: nemti, italiani, franci etc. in catu iobagii insisi prinsesera armele de buna voia ca se-si apere pre domnii loru de pamentu si feudalismulu, nu cumva se-lu pape libertatea.

Romanulu inse chiar si sub apesarele cele mai amare, pastrá preceperea sa chiara si rapede, stepanitorii lui n'o potura atacá ci numai ici colé, in locuri rare fórté, o cam molipsira putientelu. Nepotendu pronuncia apriatu si in libertate acésta precepere, elu recourse la cantece, sarcasme, proverbie. Nepotendu spune cá: ce este legea? densulu carnesce de spune: cum este legea? si-si dice in proverbiulu seu: „Legea e cum o facu domnii.“

Acastu proverbiu ar ajunge se marturésca cá romanii nu impartasiau fatalismulu popóraloru apusene. Ar ajunge tocm'a daca n'ar existe rescólele mari ale romaniloru contra apesatoriloru, si n'ar existe multele conspiratiuni descoperite pré de timpuru, despre cari ni-au remasu putiene notitie éra unele se cunoscu numai din traditiune, in catu istori'a va avé unu lucru obositoriu pana se le adune pre tóte.

Pre candu astfelu fatalismulu, in suferintie incinsese Europa intréga, impingendu popóra spre desperatiune, — Franci'a radica capulu, prochiama drep-tulu individulu la libertatea sa drep-tulu natiunei la libertatea sa. Popórale apesate incepu a-si deschide ochii mintei pentru a precepe ce este legea, ce legalitatea profesata de corifeii feudalismului?!

Ginerariulu Bonaparte, ajunsu in capulu Franciei, arunca sementi'a acestorulu principie peste fruntarietierii sale, si unde vede cá a resaritu o sementura, i trimite lumina si caldura.

Acést'a este glori'a lui Bonaparte si a familiei lui, este virtutea principieloru, numai acestea lu destingeau de vechiele dinastii francesci, fora de acestea elu nu érá de catu unu bunu ostasiu, fundá o dinastia de renume numai belicosu.

Asié l'au precepitu popórale si de aceea a intimpinatu simpatii. Asié l'au precepitu si pre Napoleone III, éra eliberarea Italiei si a Romaniei dovedescu cá densulu a fostu bine precepitu cáci in adeveru voiá eliberarea natiuniloru.

Sunt inse duoi ani de candu Napoleone incepe a siovaí uitandu principiele cari au facutu glori'a familiei sale. Astfelu unu telegramu de ieri din Paris spune cá Imperatulu e plecatu la S. Sebastianu unde se va intalni cu regin'a Spaniei. Sémena dara cá este adeveru faim'a despre o aliantia intre Francii si Spani'a, intre Napoleonidii si Burbonii „reactionarii“ din Spania. Cine s'ar fi

acceptatu la o asemenea aliantia?! Atat'a mai lipsiá, cáci „Mentan'a“ esiste dejá, si glori'a familiei Bonaparte va incepe se despara ca unu meteoru.

Unitatea Germaniei privita din punctu romanescu.

Pre candu érá omenimea in selbatactia, ómenii traiau imprasciati, si nu prin comune; astfelu unulu fie-carele érá espusu la tóte pericolele singuretaté, si erau numeróse aceste pericle atatu din partea altoru ómeni catu si din partea animaleloru selbatece, a tempestatiloru, murburiloru scl.

Dar aceste pericle patite l'invetiara pre omu (fiindu cá patitele au darulu de a-lu invetiá mai lamuritu si in modu mai eficace de catu tóte doctrinele si de catu tóta puterea ratiocinamentulu) se cerce societate, se infiintieze comunitatea, cu scopulu ca locuindu unulu langa altulu, cu poteri unite la casu de nevoia se apere ce au de aperatu, si in casulu de lipsa se ajute unulu altuia in catu potu ajutá.

Dreptaceea, ide'i care a predominantu la infintiarea societatei, este ide'i ajutoriului reciprocu (imprumutatu). Asié s'a precepitu acést'a in anticitate, si asié se precepe si in diu'a de astadi. De aceea dicem cumca este ticalosu acelu omu, carele audindu strigarile vecinulu seu caduutu in telhari, si-inchide ferestele si usiele ascundiendu-se in cas'a sa, in locu se le deschida si se alerge in ajutoriulu de scapare vecinulu seu.

De la omu se póte conchide pré bine la natiuni.

Pre candu natiunile erau in selbatactia, in barbaria si semibarbaria, traiau isolate un'a de alt'a, faceau putientea cunoscentia numai cu ocasiunea rapiriloru reciproce; si singura cultur'a fuse carea progresandu le aduse si legá între olalta prin legature de amicetia.

Nesmintitu cumca cultur'a va mai avé inca multu de lucru, pana se infratiesca tóte natiunile, se le faca a se senti de membri ai unei si aceleia-si comunitati, aceleia-si familii.

Dar abstragendu de la idealulu la care aspiramu, si privindu numai stadiulu de astadi a culturei, potemu dice in deplina liniscire cá am ajunsu dejá la punctulu in care ori-ce natiune se intréba: cine mi este vecina, si la ce me póte vecin'a ajutá in casu de veri unu periclu?

Candu si-face acésta intrebare, vedesce dorint'a d'a avé vecini, si adeca intentiunea d'a se asiediá in comuna. Aci natiunile corespundu prin analogia érási omului care mai nainte d'a se asiediá intr'unu locu óre-care din comunitate, cauta mai imprima in juru se véda ce vecini l'ascépta.

Acest'a este stadiulu culturei de astadi a natiuniloru, cu alte cuvinte este stadiulu dreptulu internatiunali, — de aci se póte splicá gelusi'a si temerea ce o are fie care natiune din caus'a estinderii cutarei natiuni vecine, — de órace nesentindu-se tóte natiunile a formá o singura comunitate, neavendu tribunálu comunitatei, fie-care se vede avisata a luptá singura cu vecin'a sa, pana ce-i va placé comunei a intreveni se oprésca lupt'a.

Fiindu cá o buna politica trebuie se tiena socóta numai de faptorii dejá existenti, séu de aceia a caror'a nascere se ascépta nemedilocitu cu tóta pozitivitatea, adeca se privésca numai realitatea, asié si noi judecandu despre tem'a propusa trebuie se luamu in vedere stadiulu

actualu alu referintieloru internatiunale si spiretulu ce le predomnesce.

Acest'a este, precum am disu, stadiulu in care natiunile si-cérca o buna vecinetate.

O Germania unita, in adeveru, nu este vecin'a nóstra, dar pentru securitatea vecinetatei sale proprie dens'a este medilocitu interesata fórté multu in existenti'a si consolidarea elementulu romanu din orientu.

Elementulu slavu si respective Rusi'a este pentru Germani'a unu periclu per-maninte ce o amenintia despre médianópte. Cei doi suverani mari nemtiesci, au trebuit se senta a dese si amaru neprecautiunea si nepreceperea protoparintiloru loru candu s'au invoitu la impartirea Polonici. Acésta sminta inse este dejá comisa, periclu existe.

Acestu periclu nu póte lipsi d'a insulá Germaniei precautiune mai multa, nu póte lipsi d'a nu o face se recunósca ce trista ar fi sórtea ei daca Rusiei ar succede a sparge elementulu romanu si a o amenintia si de catra resaritu.

Trebuesce Rusiei se-i succéda a sparge numai partea de médianópte a Moldovei pentru ca se ajunga la Galiti'a, unde apoi intalnesce totu eleminte slave a lungulu prin Galiti'a, Moravi'a, Ungari'a medinoptiana, Boemi'a pana la inim'a Germaniei, formandu astfelu unu icu slavu in corpulu natiunale germanu.

Germani'a, amenintiata si din asta parte, s'ar vedé in fati'a unui semicercu slavu.

Totu ce o apera astadi de acestu periclu, pre langa statulu politicu austriacu este si esistinti'a etnografica a unei insule latine in oceanulu slavu, este acésta insula unu muru potericu, si de aceea Germani'a cauta se se intereseze de esistinti'a si consolidarea lui.

Au nu este paradossia? va intre bá dóra cineva. Cum se póte interesá o „Germania“ de o insula „latina“, si nu nemtiesca? Este naturalu, cáci interesele popóraloru a dese ori sunt in conubi; au nu vediuramu antiertiu in batali'a austro-pruso-italiana, cumca intereseloru germane ale Prusiei convenia estinderea Italiei si preste Veneti'a?

Conchidemu din acestea cá unitatea natiunala germana ale careia tendintie se maniféstá neincetatu si pentru carea unii se temu de o sguduire in Europa, pentru noi romanii nu póte fi fatala defelu, neci daca s'ar trece delocu mane peste riulu Menu a anessá acele regate mici din Germani'a de sudu cari pana acum neci potu traí neci potu se móra pe buna cale.

Celu ce are frica de germanisare, acelu perde din vedere cá influintiele Germaniei nu potu trece peste capulu Austriei. Si candu ar trece — presupundu ceea ce nu concedemu — germanisarea nu póte ajunge la romanii, precum am mai spusu, de catu peste cadavrulu natiunaltatei unguresci, carea — desi egemoni'a magiara e pe patulu mortii, totusi natiunaltatea loru inca — nu pere. Si candu germanisarea ar trece peste amendóue aceste stavile, totu ni mai remanu dóue in cari inca trebuie se avemu unu picu de incredere, sunt — pruditia politica a elementulu romanu si interesulu raseloru latine.

Va presupune cineva cá Germani'a unita d. e. sub Prusi'a, ar fi periclu pentru libertatile constitutiunali in Europa din caus'a amicetiei acesteia cu Rusi'a. Dar óre o Germania unita, tare, carea n'ar portá frica de Franci'a, ar mai remané amica Rusiei si n'ar urmă torinte-

lui aspiratiuniloru liberali a poporulu germanu?

Pentru romanii nesmintitu remane Franci'a interesata in ordinea prima din dóue puncte de vedere: pentru politici'alatina si pentru bulevardulu orientulu; éra in ordinea dóu'a trebuie se intereseze Germani'a de noi, daca nu vre a se espune periculu cu care ar amenintia-o Rusi'a de la Prutu séu tocm'a de la Constantinopole.

Pe scurtu: Noi dicem pururea natiunaltate si ceremu pururea implinirea pretensiuniloru natiunali. Deci nu potemu schimbá credinti'a nóstra politica si de aceea trebuie se incuviintiamu si in Germani'a tóte cate s'ar indepliní prin vointi'a natiunei si in numele natiunaltatei.

Odata tóte natiunile astfelu constituite dupa vointi'a loru natiunala, prin implinirea pretensiuniloru loru drepte, — ele vor devení bune vecine, si de unde astadi constituescu numai o societate, vor ajunge se constitue o comuna bine organizata, o singura familia, ajutandu-se fie-care natiune un'a pre alt'a; atunci vom poté dice si despre ele: Ticalósa natiunea carea audindu strigarile vecinei sale caduutu in telhari, si-inchide ferestele si se ascunde, in locu se-i mérga intr'ajutoriu!

Contributiunile in Transilvania.

Foile romanesce si deputatii nostri in dieta au spusu de nenumerate ori cá in Transilvani'a, serac'a este mare, si cá contributiunile ce se arunca a supra acestei tieri, nu sunt in proportiune cu puterea ei contributória, desclinitu sunt mai apesatórie de catu in cele lalte tieri ale monarchiei. Regimulu recunosóu silitu de forti'a arguminteloru, promise ajutoriu dar — ca de comunu — nu pentru acum'a ci mai apoi. Trecura cateva luni, si acum chiar foile unguresci facu marturisire despre suferintiele Transilvaniei.

Éca ce dice „Hazánk“: „Transilvani'a si pana acum érá vestita cumca între tóte tierile monarchiei magiaro-austriace are cele mai multe restantie de contributiune. Contributiunea este fórté mare; comerciulu, industri'a si economi'a nu sunt in stare a aduná sum'a baniloru, éra acésta contributiune nesuportabila nu s'a scadiutu neci estimpu. Este dara naturalu cumca proportiunea in restantie a remasu cea de pana acum'a. Din asta cauza ministeriulu a provocatu pre tóte municipiele se-i dee mana de ajutoriu intru a incassá contributiunea. Municipiele i-au facutu atenti pe cei deobligati la contributiuni, se respunda detoriele loru cáci la din contra se vor face contra loru despuestiunile legali constringatórie.“

Avemu de observatu cumca in Transilvani'a, lips'a de bani este cu multu mai mare de catu serac'a propria. In multe tienuturi lucratoriile produsele lor nu le vendu si cumpera, ci le schimba, in tocm'a precum faceau popórale antice pre candu nu cunosceau esistinti'a baniloru. Cu acestu schimbu si cu produsele proprie, tieranulu si-acopere lipsele sale de preste totu anulu, éra necesitatea neincunjurabila d'a avé bani i se ivesce numai candu trebuie se respunda contributiunea. Trebuindu se castige bani, fiindu cá sunt putieni la concurentia, tieranulu se vede silitu a-si vinde produsele cu pretiuri bagatele; astfelu neci produsele nu-i remanu neci banii de contributiune nu-i póte face deplinu.

Lips'a acést'a de bani provine mare parte din centralisatiunea ungeréscă căci ministeriul ungerescu a' dusu la Pest'a si diet'a Transilvana (asiè numita, lucus a non lucendo) si tribunalulu supremu si cate alte oficiolate innalte. Deci este naturalu se se duca la Pesta si acei bani putieni ce s'au stracoratu in Transilvania cu multa truda si sudóre. Ajunsi odata in Pest'a, acesti bani nu mai retórna defelu, séu numai exceptiunalminte la Transilvania, căci biéta Transilvania nu are comerciulu si industria cu cari ar poté scóte acesti bani din manile Pestei. Si, Dómnne! anevoiá este unui tienutu de productiuni primitive buna óra Transilvaniei, se scóta banii din man'a unui tienutu industriaru si comerciulu buna óra cum e zcca mare colonia nentiésca ce se chiama Pest'a.

Si candu ar avé Transilvani'a comerciulu si industria, unde i sunt căile ferate? nicairea! des' astadi unu comerciulu ce ar esiste fora de aceste căi, fora de aceste medilóce poterice, nu mai merita neci numele neci consideratiunea de comerciulu, precum se precepe acestu conceptu in lumea culta. Potea se fie alta data comerciulu, astadi inse e schimbu.

Este dara la guvernulu, este la diet'a ungeréscă, cu elu putienu in respeptele economice se se desbrace de preocupatiunile natiunali magiare, si se nu mai tiena la o centralisatiunea atatu de strinsa carea in privinti'a politica nu poté promete neci unu bine, éra in privinti'a economica causéza suferintie nu numai romaniloru ci tuturor poporatiuniloru din Transilvani'a.

Aradu 3/15 sept. 1868.

(Adunarea generala a Asociatiunii natiunale aradane pentru cultur'a poporului romanu.)

Adunarea generala se tienù si estimpu in sala comitatului, unde la 9 óre coadunandu-se unu numeru — des' nu amesuratu acceptari-loru, dar totusi destulu de marisoriu de a poté tiené siediinta, la propunerea dlui vicepresedinte alu II Sigismundu Popoviciu, Presedintele adunarii generale Prè Santi'a Sa d. Episcopu Procopiu Ivacicovicu — invitatu fiindu prin o deputatiune, la 10 óre nainte de mediadi veni in localitatea desemnata pentru adunarea generala si intre vivate entusiastice ocupà presidiulu. — Intre óspetii adunati insemnànu cu bucuria pre cinci domni Mocionesci, a nume Antoniu directorulu primariu alu Asociatiunii, Dr. Alessandru, Dr. Eugeniu, Zenone si Victoriu. Asisdere ne cercetara óspeti din cotele Temesiu si Carasiu.

Ittea Sa prin o cuventare petrundietoria defasiurandu scopurile asociatiunii nostre, a insufletitu pe membri la activitate, si presintandu adunarii pe domnulu comisariu regescu emisu din partea ocarnuirei, deschise adunarea, a careia resultatu se va vedé la timpulu seu prin publicarea protocolulu adunarii generale in acésta pretiuita fóiá Albina. —

La vorbirea presidiala intrerupta de vivate, D. comembru Ioanu Popoviciu Desseanu intr' unu stilu oratoricu defasiurà insemnatarea cea mare a culturei poporului romanu, descoperi Ittei Sale dlui Presedinte-Episcopu cea mai cordiala multiamita pentru zelulu si spriginirea neobosita in trebile Asociatiunii, la ce adunarea erupse in urari entusiastice pentru indelungata sanetate a Prè Santiei Sale. —

Se pusera apoi agendele adunarii generale desemnate in programulu, la ordinea dilei, care la timpulu seu se vor trimite la cunoscintia publica prin comunicarea protocolulu.

Ieri sér'a se tienù la „crucea alba“ petrecerea de dantiu arangiata in folosulu fondulu asociatiunii, la care a participatu unu publicu numerosu. Venitul e frumosu, asisderea se va comunica.

Cu diu'a de astadi adunarea generala si a incheiatu afacerile, si cu ocaziunea acesteia incheieri Prè santi'a Sa érasu tienù o cuventare insufletitória la scopurile asociatiunii, recomandandu membriloru concordia si armonia fratiesca in delaturarea veri carora interese si certe personali ce aparu uneori intre confrati si consangeni, si cari casuina neintielegerile cele mai dureroase si stricacióse intentiuniloru bune.

Apoi adunarea la invitarea Ilustratii Sale dlui Presedinte aduse urari pentru sanetatea Maiestatei Sale Domnitoriului Imperatulu Franciscu Iosifu I. Se scólà apoi d. comembru si deputatu dietalu Ioane Popoviciu Desseanu, intr'o vorbire binemerita in numele adunarii generali dede spresiune de multiamire profunda Ilustratiei Sale dlui Presedinte pentru neobositele nisuintie in afacerile asociatiunii nostre carea cu diu'a de astadi incheia alu VI anu alu existintiei sale, a ajutat si crescutu dejá pre multi tineri, are firma sperantia de unu viitoriu si mai bunu. Asiá se fini adunarea generala a asociatiunii natiunale pentru cultur'a poporului rom.

Curtius.

Lónyay si Temisiorenii.

(bn) Diurnalulu nostru natiunалу „Albina“ a dis'o de nenumerate ori cá: timpulu presinte e timpulu abnormitatiloru si mistificariloru, si in privinti'a acést'a trebuie se-i dàm totu dreptulu.

Nu odata s'a constatatu acést'a in coló-

nele acestui pretiuitu diurnalulu, si demustratu cu arguminte necontestabile adevèrulu acestei asertiuni. Si ca se nu mai amintim si despre alte multe, ajunga aci a provocá la vorbirile dietali a unoru illustri barbati ai natiunii nostre. Observatiunea obieptiva a deputatulu nostru natiunалу d. V. Babesiu, ce o fece la vorbirile lui Andrássy si Deák in caus'a prese libere pentru Transilvani'a, alarmà intréga diurnalistic'a magiara pre unu timpu indelungatu, si tendintia malitiósa d'a mistificá si falsificá si cele mai chiare concepte, dede o interpretatiune pre catu se poté de sinistra cuvinteloru destulu de lamurite ale dlui Babesiu, cu scopu de a seduce opiniunea publica contra probatulu barbatu a natiunii nostre. Si in fine, dupa ce-si mai venira in ori fratii magiari, o si patira cu presa libera, — trebuira se recunósca, cá dieu a avutu totu dreptulu acelu deputatu romanu, candu dise, cá ungeri-su mai putienu liberali, do catu regimele Bach-Schmerlingiane. Totu astfelu o mai patira si alti barbati romani.

Altecum cine a cetitu cu atentiune raporturile dietali prin diferitele diurnale ale patriei, acél'a s'a potutu prè lesne convinge despre adevèrulu asertiunii citate; si fiindu cá „exemplu trahunt,“ vom espune aci onor. lectori unu exemplu prè caracteristicu si instructivu, in care duce rofa primaru multu „patitulu“ ministru magiara de finantie dlui Lónyay. Interpelatiunea deputatulu Nikolits catra Lónyay in caus'a paduriloru erariali d'in Timisium, (cari compunú o conditiune esentiala a starii nostre material, precum au datu doveditu foile romanesci) si respunsulu acestuia sunt dejá cunoscuti onor. lectori ai Albinei din nr. 60 alu acestui diurnalulu, precum si din alte foi de ale patriei. Majoritatea servila aplaudà lui Lónyay, dar deputatu Nikolits o spuse apriatu cá nu e multumitu cu respunsulu Escel. Sale. Dfáristic'a magiara discutà pre largu cestiunea acést'a, desaprobandu pasiulu nelegalu a dlui ministru Lónyay. Trecù putienelu timpulu, si dlui Lónyay ca se se justifice naintea opiniunii publice, comunicase o insciintiare „oficiósa“ sub titulu „Desluciri in caus'a paduriloru erariali din Timisium“, in carea inse, fiindu cá nu s'a sfitu a mistificá adevèrulu, deveni intr'o pusetiune prè neplacuta, din carea nu scimú, cum va scapá.

Dlu ministru dice in numi'a insciintiare: cá ministeriulu a intratu in tocméla cu doi negotiatori vienesi pentru 50.000 orgii de lemne, sub care restimpu intielegendu Temisiorenii despre puntele contractulu: numai-decátu se presentara prin o deputatiune naintea ministruului, carele candu a oferitu (deputatiunii) se primésca contractulu cu garanti'a necesaria, acést'a i-a respinsu ofertulu, prin urmare nui-aremasu alta de catu se primésca ofertulu vienesiloru. Astfelu vorbesce Lónyay in pretinsese sale desluciri. Deputatiunea inse dechiara

in congregatiunea Temisiorii cá dlui Lónyay n'a oferitu deputatiunii se primésca contractulu, ba inca ce e mai multu, Escel. Sa' a' ársu a priatu cá Temisiorenii vinu tardú si cá contractulu e dejá incheiatu. Acésta dechiarare a deputatiunii atrase o disputa infocata si lunga, in care se condemnanu cu cuvinte aspre, pasii dlui Lónyay. In fine membrii deputatiunii dd. Misiciu, Vargies si Krayer pretinsera se se constatae protocolarminte cá „nu e adevèru“ ce dice Lónyay in deslucirile sale, si totodata se insarcinéza membrii deputatiunii cu publicarea estrasului acestui protocolu prin tóte diurnalele.

„Hon.“ care inca a luatú notitia despre aceste, dice in nr. seu 202: „Noi nu potemu spune inca acum nemica la acésta istoriára prè delicata. Atat'a inse e invederatu, cá unu ministru pe care lu-dà de mintiuna o congregatiune, nu poté se se sustiena in fotelulu seu ministeriulu.“ Asiè cugetámú si noi.

Temisiora 17 sept. n. 1868.

(Alegerea deputatiloru sinodali) s'a intemplatu astadi. Precum se scie si diu diurne, episcopatul aradanu a octroatu comisari civili pentru cercurile alegatorie de civili. Contra acesteia octroari s'au facutu proteste si in dfarie si personalminte la episcopia. Urmarrea acestora fu cá numitulu eppatu dechiarà cumca „nu va avé nemicu in contra daca alegatorii in-si-si si-vor alege sie-si de presedinte pe cine vor vol.“

Comisariulu temisianu, avendu frica cá nu va fi alesu de presedinte, se facù bolnavu, dar totusi nu scia cum se predee actele lui concediute de episcopatu, si se presentà la adunare.

Aici sosindu, ceti mai antaiu ordinatiunile eppesci in privinti'a alegatoriloru, dupa acea se cetira comunele alegatorie cu urulu sufleteloru si alu alegatoriloru; din acést'a se vediu cá protopopiatulu Temisiorii a fostu indreptatitu a alege 62, éra alu Comlosiulu 61 de alegatori.

Des' se otarise ca mai antaiu de tóte se se verifice creditionalele, precum de sine se intielegé, dlui presedinte totusi stricà acésta otarire si cautandu la dlui advocatulu V. Bogdanu, i facù unu semnu aretandu totodata adunarii cumca acést'a ar fi cerutu cuventu (inse a casa între 4 ochi).

Dlu advocatulu numitu intielesu pe dlui presedinte. Si indata se scólà, aretà cá neci dsa nu este invoitu si multiamitu cu octroarea episcopatulu, dara totusi propune a lasá pe dlui presedinte in postululu seu, din causa cá s'ar dá votu de neincredere episcopatulu de o parte, éra de alta parte s'ar poté intemplá ca se se nasca între membri óre-cari desbinari si sgomotu. Unii, putieni, primira acésta

FOISIÓRA.

Poesii.

Cantecu de primavéra.

Cerulu limpede dimbesce
Catr' apusu si resaritu,
Iérb'a, frundi'a, flórea cresce
Pe pamentu 'ntineritu.

Totulu salta 'n dulce-alaiu,
C'a sositu lun'a lui Maiu.

Ciocorli'a sus intóna
Alu seu versu de manecatu,
Rindunic'a se réntóna
La caminulu desghiatu.

Totulu salta 'n dulce-alaiu,
C'a sositu dulcele Maiu.

Pe flori jóca 'n desmerdare
Fluturulu desamortitu,
Ventulu clatina 'n recóre
Mugurulu desbobocitu.

Totulu salta 'n dulce-alaiu
Si se bucura de Maiu.

Veselu pórtá muncitoriulu
Alu seu plugu coló 'n ogoru,
Vesulu dice 'n delu pastoriulu
Doine dulci, doine de doru.

Campulu este-unu sinu de ráiu,
Pentru cá-i lun'a lui Maiu.

Sórele voiosu petrunde
In bordeiu, ca-si 'n palatu,
Intristare-acum s'ascunde,

Sufletulu mi-i usiuratu.

Canta snfete cu-alaui
Ah, — cáel e lun'a lui Maiu!

Cantecu venatorescu.

Diu'a scade, nóptea cresce,
Vine driculu de venatu,
Sufletu-mi intineresce,
C'a sositu, ce-am acceptatu.

Tune, plóie si trasnéscá
Fie geru séu nea,
Pusc'a numai se-mi traésca
Sub mantéu'a mea!

Aidati arme colbaite
Prin tufisiu se ve sventezu,
Si cucórei ostenite

Calea lunga se-i scurteidiu.
Dórma de-acum celu ce poté
Padí patulu seu,
Venatoriulu n'are nópte,
Venatoriulu sum eu!

Codru-i plinu de caprióre,
Iepuri, vulpi si cerbi fugari,
Apele de sburatóre,
Stufurile de sitari,

Am in tórb'a cea perósá
Mfi de 'narcaturí,
Am ochiada sanetósá
Si bratie securi!

Vai de pasere, séu fiéra,
Ce nainte-mi s'a iví!
Fie nópte, di, ori séra,
Glontiu-mi o va nimerí,

Cáci-su venatoriu de nume,
Venatoriu vestitu,
Venatoriu ca mine 'n lume
Nu s'a pomenitu!

Canteculu ostasiului romanu.

Sum fecioru sdravenu, fecioru de frunte,
Sabi'a, pusc'a sunt véti'a mea,
In timpu de pace si 'n dile crunte
O, catu de bine le sciu purtá!

De sum pe cale, de-su in casarma.
Eu detori'a santa-mi plinescu:
Lenesiulu cauta unu patu se dórma,
Eu diu'a nóptea stau si pandescu.

Dè-su in casarma, de-su in campie,
De-armele mele grigescu anteiu,
Se fie mandre, gat'a se fie,
Se batu cu fala'n dusmanii mei!

Vina dusmanulu ori candu-i place.
Purure gat'a me va gasi;
Bucimulu, dob'a semnu cadu vor face,
Ageru ca leulu m'oiu rapedi!

Si, vai! de cel'a ce-o se cutedie,
Ca se-mi atinga patri'a mea!
Sangele'n vine-i va se 'ncetedie
De lovitur'a ce-a capeti!

Sum voinicu sprintenu, prindu glontiu'n palma,
Versu focu de mórte pintre vrajmasi!
De focu, de lupta, n'am neci o téma,
Ah, — si sum mandru, cáci-su ostasiu!

La B

Frundiuita de víóra,
Grádina de la hotara!
Grádintu'a floriloru
Lacrem'a suroriloru.

Siepte ani s'au dusu din lume,
Siepte ani cu siepte nume
Peste plajuri au trecutú,
De candu nu te-am mai vedutu.

Ah! si dorulu de la mine
Sbór' adesu, draga, le tine
Pe suflarea ventulu
Cu iutiél'a gandului.

Darg-ar ceriulu ca se vie
Diu'a cea de bucurie!
Ca se sboru dintr'acestu locu
Intr'o óra cu norocu.

Bate-mi-ar ventulu de véra
Catra tine dulce tiéra,
Si cu ventulu se purcedu
Se me ducu se te mai vedu.

Se-ti sarutu campiile,
Ce le plangu surorile;
Se-ti vedu codrii rapitori
Plansi de catra fratriori!

S'audu glasulu din valcele,
Ce-au vedutu atatea rele,
Si sióptele Nistrului.
Si respunsulu Prutului!

Darg-ar ceriulu, dare-ar draga,

propunere cu recela mare, partea cea mai mare inse fiindu neinvolta si nemultiimita cu aceta procedura, aretara neinvoltirea lor si multi dintre acestia strigara „votu, votu!” Vendiendu-se inse ca conducatorii din opusitiune preferu aceta cauza momentosa unei cause personale, — se liniscira cu totii.

Se procese deci mai departe. Se alege Iulianu Grozescu, jurasoru din Torontalu, de notariu ad-hoc; se incepe verificarea credentiailor, a-aretatu rezultatul in protop. Temisorii: 59, in alu Comlosiului 49 de alegatori, cari au fostu de fatia, (caci din protop. Temisorii lipsira 3, din alu Coml. 12.)

Siedintia se intrerumpe pe 10 min. pentru consultare. Dupa ast'a facendu-se intrebare: pe cine voiescu alegatorii se alega de deputatu. — totii respuseru unanimu: Babesiu! Era de alu doile deputatu majoritatea absoluta striga Cermena, si numai putieni pronuncia Grozescu!

Vincentiu Bogdanu erasi face intrerumpere, cerendu cuventu. Elu apeleza la loialitatea alegatorilor si cere se se respecte si cerculu Comlosiului, carele se vede scribitu in drepturile sale prin impartirea facuta de eppatu. Propune deci a se alege si din acestu cercu unu deputatu si a nume in persoana dlu I. Grozescu. Grozescu devenindu candidatu, recede postul de notariu, in locutu lui se alese d. G. Ardeleanu.

Presedintele repete: pe cine voiescu alege! Unanimu se striga Babesiu! Era de alu doile deputatu majoritatea voiescu pe Cermena. V. Bogdanu desi vediu aceta majoritate totusi cere votare. Resultatulu fu: Cermena primi 66 era Gr. 39 de voturi. Dupa astea urmeza subscrierea credentiailor.

Unu tieranu din Mehala (comuna amestecata se vaeta ca ei ca romani nu participa la aceta alegere, si roga a se mediloc la congresu ca se se medilocesca desbinarea, si se pta si ei lua parte la alegeri in viitoru.

Unu tieranu din Mehala (comuna amestecata) se vaeta ca ei ca romani nu participa la aceta alegere, si roga a se mediloc la congresu ca se se medilocesca desbinarea, si se pta si ei lua parte la alegeri in viitoru. In fine, desi spuse mai sus caus'a din care dlu presedintele se lasa la postulu seu de asta data, am se observu ca e de doritu ca dsa se se face meritatu de astu felu de locuri in adunari nationale romane, caci pana acd ntu canoscemu de catu unu contrariu causelor nostre. (?? Red.)

Missicu vedendu ca V. B. fortieza pe l. Grozescu; aduse in cuventare frumoza meritele dlui Cermena pentru scola si natiune, si-lu deoblega totodata se luere pentru infiintarea episcopiei romane in Temisióra. Notariulu din Hedoniu dl. Jurma, sciindu ca aici era candidatu si ilustr. Sa dlu Andreiu de Moocioni, face intrebare: de ce nu se da desluoir in aceta cauza, de ora ce Ilustritatea sa a fostu celu

dantiau luptatoriu pentru despartire si pentru infiintarea episcopiei romane in Temisióra. Dlu capitanu cetatianescu P. Cermena i da respunsu cumca Ilustritatea sa a aretatu intr'o epistola multiamire pentru increderea romanilor si cumca nu se afla in stare d'a primi aceta sarcina. I. Grozescu si-esprime parerea sa de reu cumca alegatorii nu ieu in consideratiune drepturile protopopiatulu din Comlosiu ce acum e anessatu la alu Temisorii. Se dechiara nemultiimitu cu impartirea cercurilor alegatorice, precum le-a facutu eppatulu, si-si esprime erasi parerea de reu ca preotii au fostu desbinati de mireni la alegere, cerendu a se lua acetea la protocolu.

Bucuresti in 11 sept. n.

(b) Este unu lucru pre catu se pote de condamnabilu, ceea ce facu unele foi nemtiesi si ungresci, denunciandu totu mereu pre membrii societatei academice din Ardealu si din Ungaria, cumca au venitu aici pentru scopuri politice, cumca ar tiene conferintie politice in tota ser'a la domnulu C. A. Rosetti, si mai cate alte tréncuri-fléncuri, absurde si fora nici unu temelu.

Cu astfelu de apucature marsiave vor domniele lor se caseige incredere si simpatia la Romani? Astelu credu densii a sustiené libertatea si a asecura patria?? — Inse ce si mai multu dovedesce nemoralitatea si nelloialitatea lor — e, ca densii, acei daristi si politici denunciatori, pre candu afla si denuncia aceta ce nu existe si ce prin urmare nici candu nu vor fi in stare a dovedi, tienerea adeca de conventicule si conspiratiuni politice, totu atunci densii retacu, ascundu, ignoréza aceta ce se intempla in tota diu'a, adeca conferintie literarie, pe cari le tienu membrii societatei academice regulatu de la 1 pana la 5 dupa medii in edificiulu academiei!

E, ce va se dica aceta, a face dintr'o insocire curatu literaria — o clica de conspiratori politici? Nu sémena ast'a ca ou cu ou cu fabula despre lupulu si mielulu? Credu ei ca lumea este nepreceptuta cas' densii in statulu de insolintia in care se afla, si nu vede ca densii insinua romanilor crime pentru a a vé pretestu de a li denega drepturile ce li competu? — Rusine se li fie acelu corespundinti si gazetari fora cugetu!

De altmintrelea, dle Redactoru, fiindu ca mi este verb'a de politica, ve rogu se primiti din parte-mi, — dupa cea mai deplina convingere a mea — incredintiarea, ca barbatii ce stau astadi in fruntea afacerilor in Romania, intielegu in cea mai deplina mesura o politica moderata, intielépta si solida pentru romanii de din colu, o politica precum a desfasiurat'o si aperat'o si organulu dvóstre si barbatii cei cu bunu cumpetu de la diet'a Un-

garii; éra esagararile, vorbele cete mari, ce sémena a amerintiari si demustratiuni si provinu de la unii ómeni teneri nestimperati séu nesocotiti, sunt privite ca unele retaciri, calificate d'a li compromite si ingreuia pusetiunea. Totu omulu cu minte curata si inima drépta cauta se precépa, ca — cu catu pusetiunea romanilor din Austro-Ungaria este astadi mai grea, cu ata'a si portarea si pasirea lor trebue se fie mai intielépta si moderata si — chiar loiala. Se nu credeti ca barbatii ce conduc destinele Romaniei sunt pentru utopii si avanture, si — si din acetea poteti vedé, ce nedrepte, ma tocmai neghióbe sunt insinuarile foiloru dusmane.

In catu mai departe pentru societatea academica, aceea urma a-si tiené conferintie pregatitorie, fiindu ca nici pana acd nu s'au infatisiatu membrii in numeru de ajunsu spre a-si deschide siedintie pleinarie. Pre catu am potutu intielege, la concursulu ce s'a fostu publicatu, numai trei gramaticu au intratu, cu a caror'a censurare s'a insarcinatu o comisiune custatorie din dnii Heliade, Massimu si Romanu; alta comisiune compusa din dnii Baritiu, Babesiu si Hodosiu este insarcinata cu redigerea uniu regulamentu pentru siedintie societatei.

Intr'aceea audu ca a sositu si dlu membru Ionescu din Iasiu si in doue-trei zile societatea va fi in numeru completu d'a-si deschide siedintie plenarie.

Avendu a se deschide pe poimane si siedintie straordinarie ale corpurilor legiuitorie, dnii deputati si senatori incepura a se aduna si vivacitatea capitalei nostre crece pe vediute.

Nou de vr'o insemetate politica n'avemu, de catu ca fain'a, cumca pe consulu generalu austriacu b. Eder ar ave se-lu inlocuiesca catu de curendu unu magiaru, anume unulu dintre ginerarii de honvidi de la 1848/9, se respandesc totu cu mai mare pozitivitate. Poteti socoti, ca facia cu superarea romanilor de dincolo pe magiari, ocuparea acestui postu de unu Perczel séu Klapka nu pote se fia la noi hine crediuta.

VARIETATI.

= *Unu progresu ne mai pomenitu in telharu,* lu face Ungaria. In 10 l. c. sér'a cati-va furi intrara in o sala a „tribunalulu“ comitatensu din Aradu. Putienu avura de furatu, numai 1—2 pipe de spume si veri 24 pipe de lutu. Erumperea s'a facutu din curte, spargendu o ferésta. Asié spune „N. T. Z.“ Pre semne telhariloru nu li-a fostu de pretiulu furatu, catu mai multu de cutezanti'a séu glum'a ca au furatu de la tribunalu.

= *Tribunalele reg. urbanali in Transilvania,* infiintate de curundu, sunt optu la numeru, si a nume in: Clusiu, Mure-

siu-Ostiorheiu, S. Sa'n Giorgiu, Fa'va, Aiudu si Desiu. Pentru acest sunt acum'a denumiti cu totii si publicati prin diurnalulu oficialu de mercuri. Respectarea romaniloru este cea indatinata la magiari.

Constantinu Negruzzi sa sevarsiu din vietia domneca in 25 augustu, in etate de 60 de ani.

Pana candu unu autoru mai competentu va poté presentá in estinderea cuvenita unu studiu acupra activitatii literare, a meritulu si a influintiei roposalulu barbatu, este justu a reamintí lectoriloru aceste foi si a spune mai alesu generatiunii celei june, ca in Constantinu Negruzzi literatur'a romana a perdatu unulu din putinii autori, a caruia scrieri au aretatu literaturice nostre renascende o cale salutara. Elu, in unire cu Vasile Alexandri si cu Mihailu Cogalnicianu, a redeseptatu in Moldov'a cultur'a literara, si atatu spiritulu nationalu alu unor'a din scrierile sale (Alexandru Lapusneanulu, Aprodulu Purice etc.), catu si stilulu celu usioru si limpede ce le distinge pe tote, constitué unu meritu adeveratu alu roposalulu barbatu si-i asigura recunoscintia compatriotiloru sei.

T. Maiorescu.
„Convorbiri literare.“

Socote si multiamite publice.

Aradu 11 sept. 1868. Comunitatea nostra bisericésca gr. or. Aradana, a tienutu estimpu a 2 di de Rosalie resp. in 2 iuniu nou, o petrecere sub nume de „Maialu“, alu careia venitu curatu este destinatulu bisericei sus numite. Deci comitetulu arangiatoriu si-tiene de detorintia a dá socota in publicu despre banii incursi prin ocaziunea aceste petreceri si totodata a insira numele aceluor barbatii caror'a zacendu-le la inima interesulu celu nobilu alu inffloririi bisericei, au sucursu preste tacs'a ordinaria de intrare, cu urmatórea supersolvire.

Alfabetice: Aczel P. Consulu 50 fl., Aradi medicu 5 fl., Bica S. Protop. 5 fl., Berceanu F. parocu 1 fl., Bonciu Iulianu 5 fl., Beliczai R. 2 fl., Barna V. 5 fl., Babescu M. doc. 2 fl. Darani I. Protomedicu 5 fl., Dogaru G. proprietariu 10 fl. si 10.000 de caramidi, Dracsai S. 2 fl. Dengl I. 1 fl., Dobreu D. 5 fl., Drecinu P. 1000 caramidi, Hirschmann F. 4 fl., Halmai 2 fl., Ivacicoviciu P. Episcopu 58 fl., Ionescu L. adv. 5 fl., Iorgoviciu D. 5 fl., Cociuba M. adv. 3 fl., Constantini G. Protojude 5 fl., Christori S. 3 fl., Mesariosiu II. consil. minit. 1 fl., Moldovanu P. pescariu 5 fl., Miatu S. 2 fl., Mihaloviciu M. 1000 de caramidi, Fratii Nai-

Vai cu vai se intieléga! Spuna codrii codriloru Suspendulu suroriloru!

Prutulu Nistrului se-i spuna Despre fal'a cea atrabuna, Spuna Nistrulu la Carpati Dorula teu, sora, la frati!

Si ntr'o di ntr'o di cu sóre, Intr'o di de serbatóre, Se-ti vedi ceriulu luminatu Si bratinu din latiu scapatu.

Sióreculu si ghind'a.

(Fabula populara.)

Ti, si, sióreculu típa Sub unu stegéru frúndiosu Si gauresce 'n pripa Ghindele de pe josu.

Dar pe ne-acceptate unu ventu se pornesce, Séntura stégéruíu, urla, si vuesce. Si-o plóia de ghinde cade la pamentu Batute de ventu.

O ghinda 'lu lovesce pe sióree 'n capu, Ér' alt'a 'n spinare, alt'a dupa capu. „Tífi!“ — sióreculu típa, (Fugindu catr'o ripa) „Óre ce pecatu?“ Turcii s'au sculatú!“

Si copeindu la vale Intalnesce 'n cale Pe-unu gudianu ce stá Si-unu puú zugrumá.

„De ce fugi eumetre?“ — gudianulu intréba lute si degraba.

„Nu me'ntrébá frate!“ — siórecu-i raspunde Fugi si tu cumine! Aid'! si ne-om ascunde!

Cáci vinu Turci Cu maciuci Dau in capu Dupa capu

Cura sange rosioru, Ca pusderea de fuioru, De nu fugi ei te onóru!“

Gudianulu se'nsotiesce si fuge de 'mpreuna Dar intr'o gavauna Mi se 'ntalnesce c'o vulpe ce-a lené se 'ntindea

Si nesce spete grase de gasca ospetá: Diau! diau! — lattréza vulpea — „O! fini de ce fugiti.

Mai stati de odiniti!“

„O! nu potemu nanasia“ — gudianulu gu-juesce, — „Cáci o grodiava ceta de dusmani navalesce!“

Vinu Turci Cu maciuci (etc.) Vielén'a vulpe vielénu rengesce Si-i insotiesce.

Si ntr'a loru fuga necontenita Dau peste-o capra ratacita. Mehehé! — li sbéra capr'a — „O drumetiloru cinstiti!

Ve rogu spuneti, daca scitil!“ N'ati vediutu unu cardu de capre pe imasiu séu pe 'n padure?“

„N'amu vediutu pe niciáure!“ — Raspunde vulpea hitr'a latrándu —

„Dar, eumetrie! nu stá pe gandu! Ci fugi degraba cu noi pe lume Cáci vinu paganii, se ne zugrumé: Vinu Turci Cu maciuci (etc.) Biét'a capra se 'ngrozescé Si 'mpreuna se pornesce. Deci astfelu cum fugu La unu locu ajungu Unde nisce retie vacaindu innóta Si fora de grige hran'a loru si-o cóta.

„Diau! diau!“ — vulpea face — „Fugiti, fine, 'ncóce! Dupa noi urmati, De vreti se scapatí! Cáci vinu Turci Cu maciuci (etc.) Retiele se 'nspaimentéza, Éu la malu si li urméza. Vulpea care carmuesce Catra codru mi-i carnesce, Si cum fugu si cum se duce Se 'ntalnesce pe drumu c'unu lupu Ce stá si dispóia O sermana óie.

„Hauuu!“ — lupulu urla spre vulpea catandu „Norocu bunu eumetra! asiá de curundu Te 'ntorci de la satu? Bine te-si purtatú!“

„Diau! diau! eumetre!“ — Vulpea mi-i raspunde, Facendu-i din ochi — Aida si te-ascunde! Cáci vinu Turci Cu maciuci (etc.).

Lupulu precepú Semnulu, ce vulpea-i facú. Óiea 'n càrea radica Si la fuga apucá.

„Hauuu!“ — lupulu — „sorióra!“ — Urla catra vulpe éra — „Unde-omu trage pentru masu, Pentru popasu?“

„Diau! diau! colé 'n poiéna!“ — Latrá vulpea vieléna — „Cunoscu unu locu frumosu, Cu hrana de prisosu! Tieneti-ve de mine, Si va fi bine!“

„Astfelu vulpea-i carmuesce Si 'n desime-i amagesce, Si-apoi lupulu din capu Semnu-i dá, se faca — hapul Lupulu capra 'nhatia Si-o mantue de vietia; Vulpea siórecu 'nghitiesce, Ér' pe gudianu i-lu ghituesce, Si de retie-apoi grigesce.

Asiá se 'ntemp' adese si pintre omenire, Ca multi usiori de minte si usiurei de fire Facu din tientiariu Armasariu Si din nemica Frica, Ca sióreculu din ghinda; Ér' cei sireti ca vulpea, ce purure pandescu Indata se gasescu, Si-si tragu a loru dabenda. —

V. Bumbacu.

